

U M O W A

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką o współpracy w dziedzinie polityki i administracji społecznej, podpisana w Warszawie dnia 5 kwietnia 1948 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

BOLESŁAW BIERUT

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu piątym kwietnia tysiąc dziewięćset czterdziestego ósmego roku podpisana została w Warszawie Umowa pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką o współpracy w dziedzinie polityki i administracji społecznej, wraz z Protokółem końcowym, o następującym brzmieniu dosłownym:

U M O W A

pomiędzy

RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ

i

REPUBLIKĄ CZECHOSŁOWACKĄ

o współpracy w dziedzinie polityki i administracji społecznej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Prezydent Republiki Czechosłowackiej z drugiej strony, ożywieni chęcią uregulowania wzajemnych stosunków w dziedzinie polityki i administracji społecznej w duchu

Ú M L U V A

mezi

REPUBLIKOU ČESKOSLOVENSKOU

a

REPUBLIKOU POLSKOU

o spolupráci na poli sociální politiky a správy.

President republiky Československé s jedné strany a president republiky Polské se strany druhé, vedeni přáním upravití vzájemný styk na poli sociální politiky a správy v duchu smlouvy o přátelství a vzá-

Układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką, postanowili zawrzeć w tym celu umowę i mianowali swych pełnomocników, którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

(1) Oba Państwa będą współpracować we wszystkich zagadnieniach i na wszystkich odcinkach polityki i administracji społecznej, w szczególności dla pogłębienia postępu społecznego zarówno we własnych krajach, jako też na terenie międzynarodowym.

(2) W tym celu oba Państwa popierać będą w zakresie polityki i administracji społecznej wymianę doświadczeń, wszechstronne wzajemne poznawanie się, jak również współpracę między właściwymi urzędami, instytucjami, organizacjami zawodowymi i innymi organizacjami.

Artykuł 2.

(1) Oba Państwa będą popierać — ewentualnie także udzielając środków materialnych — wzajemne wyjazdy, organizowane przez urzędy, instytucje, organizacje zawodowe i inne organizacje, w celu zapoznania się z dziedziną administracji i polityki społecznej.

(2) Oba Państwa będą popierać wspólną akcję wycieczkową dla dzieci, młodzieży i pracowników, prowadzoną przez państwo, organizacje zawodowe, publiczno-prawne i inne organizacje; tak samo będą popierać opiekę leczniczą, zwłaszcza w miejscowościach kąpielowych i leczniczych. W tym celu oba Państwa będą, również popierać zakładanie i rozwój własnych i wspólnych urzędów na obszarze drugiego Państwa.

(3) Oba Państwa zobowiązują się współpracować wzajemnie w zakresie międzynarodowej służby społecznej, dotyczącej obywateli obu Państw, np. przy poszukiwaniu zaginionych, przy uzyskiwaniu dokumentów i dzieleniu informacji, przy rozstrzyganiu indywidualnych zagadnień z zakresu stosunków osobistych i rodzinnych itd.

Artykuł 3.

(1) Obywatele jednego Państwa, zatrudnieni na obszarze Państwa drugiego, oraz ich rodziny będą traktowani pod względem prawnych przepisów o pracy tego Państwa, w którym pracują, narówni z własnymi obywatelami tego Państwa.

(2) Do obywateli jednego Państwa, zatrudnionych na obszarze Państwa drugiego na podstawie porozumienia pomiędzy właściwymi władzami administracyjnymi obu Państw w określonych zakładach pracy lub zawodach, mają zastosowanie postanowienia ust. 1, jeżeli w odpowiednim porozumieniu nie postanowiono inaczej. W odpowiednim porozumieniu może być zwłaszcza ustalone, że do obywateli jednego Państwa, zatrudnionych na obszarze Państwa drugiego w określonych zakładach pracy lub zawodach, nie będą miały zastosowania wewnętrzno-prawne przepisy, dotyczące przymusowej zmiany miejsca pracy lub zawodu.

(3) Obywatele jednego Państwa, zatrudnieni na obszarze Państwa drugiego, mają równe prawa i obowiązki z własnymi obywatelami tego Państwa, jeżeli chodzi o szkolenie zawodowe, członkostwo w związkach

jenné pomoci mezi republikou Československou a republikou Polskou, rozhodli se uzavřít k tomu cíli úmluvu a jmenovali k tomu své zmocněnce, kteří, vyměnivše si své plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

Článek 1.

1) Oba státy budou spolupracovati ve všech otázkách a na všech úsecích sociální politiky a správy, zejména k prohloubení sociálního pokroku jak ve svých vlastních zemích, tak i na poli mezinárodním,

2) K tomu cíli oba státy budou podporovati na poli sociální politiky a správy výměnu zkušeností, všestranné vzájemné poznávání, jakož i spolupráci mezi příslušnými úřady, institucemi, odborovými a jinými organisacemi.

Článek 2.

1) Oba státy budou podporovati — po případě i poskytováním hmotných prostředků — vzájemné návštěvy organisované úřady, institucemi, odborovými a jinými organisacemi na poli sociální politiky a správy.

2) Oba státy budou podporovati vzájemnou zotavnou péči o děti, mladistvé a pracující, prováděnou státem, odborovými, veřejno-právními nebo jinými organisacemi rovněž tak léčebnou péči, zejména v lázních a léčebných místech. K tomu účelu budou též oba státy podporovati budování a rozvoj vlastních i společných zařízení na území druhého státu.

3) Oba státy se zavazují, že budou navzájem spolupracovati na úkolech mezinárodní sociální služby, týkající se občanů obou států, na př. při pátrání po nezvěstných při opatrování dokladů a podávání zpráv, při řešení jednotlivých otázek z oblasti osobních a rodinných poměrů atd.

Článek 3.

1) S příslušníky jednoho státu, zaměstnanými, na území státu druhého, jakož i s jejich rodinami, bude se nakládati s hlediska pracovně právních předpisů toho státu, ve kterém pracují, stejně jako s vlastními příslušníky tohoto státu.

2) Pro příslušníky jednoho státu, zaměstnané na území státu druhého na podkladě dohody mezi příslušnými správními úřady obou států v určitých podnicích nebo oborech, platí ustanovení odstavce 1, není-li v příslušné dohodě stanoveno jinak. V příslušné dohodě může být zejména ujednáno, že pro příslušníky jednoho státu, zaměstnané na území státu druhého v určitých podnicích nebo oborech, nebudou platiti vnitrostátní předpisy, týkající se nucené změny pracovního místa či druhu povolání.

3) Příslušníci jednoho státu, zaměstnaní na území druhého státu, mají stejná práva a povinnosti jako vlastní příslušníci tohoto státu, pokud jde o odborné školení, o členství, v odborové organisaci

zawodowych oraz o korzystanie z wszelkich urządzeń, przeznaczonych dla dobra pracowników.

Artykuł 4.

Świadectwa przygotowania zawodowego, świadectwa i dyplomy ważne na obszarze jednego Państwa będą uznawane na obszarze drugiego Państwa dla celów zaliczenia pracowników do grup płac i zarobków.

Artykuł 5.

(1) Obywatele drugiego Państwa korzystają na równi z własnymi obywatelami z zaopatrzeń starczych (inwalidzkich), dodatków rodzinnych (świadczeń ubezpieczenia rodzinnego) i innych dodatków pieniężnych i w naturze (zaopatrzenie w żywność, odzież i opał, ulgi kolejowe itp.). Ogólnych kart zaopatrzenia w żywność nie udziela się członkom rodziny pracownika, zamieszkałym na obszarze Państwa drugiego.

(2) Jeżeli pobyt na obszarze jednego Państwa jest warunkiem udzielania korzyści pieniężnych lub w naturze, nie uważa się pobytu na obszarze Państwa drugiego za pobyt za granicą.

(3) Postanowienia ust. 2 mają zastosowanie także do osób korzystających z publicznych emerytur (zaopatrzeń), nie wyłączając świadczeń pieniężnych, udzielanych według swobodnego uznania, jak również do osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z instytucji emerytalnych i zaopatrzeń dodatkowych, istniejących u pracodawców.

(4) Najwyższe władze administracyjne obu Państw mogą we wzajemnym porozumieniu ustalić w ramach ogólnych przepisów o obrocie płatniczym sposób wypłaty korzyści i zaopatrzeń, wymienionych w ust. 1 do 3, i innych dodatków pieniężnych lub ekwiwalentu w gotówce za świadczenia w naturze, jak również i części zarobku z jednego Państwa na obszar Państwa drugiego.

Artykuł 6.

Ubezpieczenie społeczne reguluje oddzielna umowa.

Artykuł 7.

(1) Obywatelom jednego z obu Państw, przebywającym na obszarze Państwa drugiego, Państwo pobytu zapewni niezbędną pomoc i opiekę, jeżeli będą jej potrzebowali, w takim co najmniej zakresie i na takich warunkach, jak swym własnym obywatelom.

(2) Pomoc i opieka obejmować będzie bądź pomoc materialną, bądź opiekę i pomoc leczniczą, umieszczenie w publicznych zakładach leczniczych lub opiekuńczych, zakładach dla inwalidów, dla starców itp. Stosownie do okoliczności i faktycznej potrzeby może być jednocześnie udzielonych więcej rodzajów pomocy i opieki.

Artykuł 8.

(1) Udzielenie pomocy i opieki w myśl art. 7 nie będzie stanowiło podstawy do żądania zwrotu kosztów przez drugie Państwo, jeżeli pobyt jego obywatela w pierwszym Państwie trwa już co najmniej lat pięć.

(2) Jeżeli obywatel jednego Państwa korzysta na obszarze drugiego Państwa z pomocy i opieki w myśl art. 7 przez okres dłuższy niż jeden rok, a czas jego pobytu nie wynosi jeszcze lat pięciu, licząc do chwili udzie-

a o používání všech zařízení určených pro blaho zaměstnanců.

Článek 4.

Výuční listy, vysvědčení a diplomy, platné pro území jednoho státu, budou uznávány na území státu druhého k účelům zařazení zaměstnanců do mzdových nebo platových skupin.

Článek 5.

1) Pokud jde o výhody ze starobního (invalidního) zaopatření, rodinných přídatků (dávek rodinného pojištění) a jiných přídatků peněžitých a naturálních (zaopatření potravinami, oděvem a otopem, tarifních výhod v dopravě atd.), kladou se příslušníci druhého státu na roveň vlastním státním příslušníkům.

2) Je-li pobyt na území jednoho státu podmínkou pro poskytování požitků peněžitých nebo naturálních, nepovažuje se pobyt na území druhého státu za pobyt v cizině.

3) Ustanovení odstavce 2 platí také pokud jde o příjemce veřejných odpočivných (zaopatřovacích) platů, včetně platů povolených podle volné úvahy, jakož i o příjemce platů ze zaopatřovacích nebo nadlešovacích zařízení zaměstnavatelů.

4) Nejvyšší správní úřady obou států mohou vzájemnou dohodou v rámci obecných předpisů o platebním styku určit způsob výplaty požitků a platů uvedených v odstavcích 1 a 3 jiných přídatků peněžitých nebo přiměřené náhrady v penězích za naturální dávky, jakož i části výdělků z jednoho státu na území státu druhého.

Článek 6.

Sociální pojištění je upraveno zvláštní úmlouvou.

Článek 7.

1) Příslušníkům jednoho z obou států, zdržujícím se na území státu druhého, zaručí stát místa pobytu nezbytnou pomoc a péči, budou-li ji potřebovat, a to nejméně v takovém rozsahu a za takových podmínek, jako svým vlastním občanům.

2) Pomoc a péče budou zahrnovatí buď pomoc hmotnou, buď péči a pomoc léčebnou, umístění ve veřejných ústavech léčebných a ošetřovacích, ústavech pro invalidy, pro osoby přestárlé a podobně. Podle okolností a skutečné potřeby může být poskytováno více druhů pomoci a péče současně.

Článek 8.

1) Poskytnutá pomoc a péče podle článku 7 nebude důvodem, aby druhý stát požadoval náhradu výloh, jestliže pobyt jeho občana v prvním státě trvá již nejméně 5 let.

2) Požívá-li občan jednoho státu na území státu druhého pomoci a péče podle článku 7 po dobu přesahující nejméně 1 rok, a doba jeho pobytu nepřesahuje ještě 5 let, počítaje od doby, kdy mu byla

lenia mu tej pomocy lub opieki, wówczas Państwo pobytu może zażądać od drugiego Państwa zwrotu kosztów za czas pomocy lub opieki, przekraczający wspomniany okres roczny.

(3) Przy ustalaniu pięcioletniego pobytu nie uwzględnia się czasu nieobecności wywołanego wojną.

(4) Postanowienia ust. 1 i 2 nie wykluczają możliwości żądania zwrotu kosztów od osoby, której pomoc lub opieka była udzielona, albo od osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny.

Artykuł 9.

(1) Każde z obu Państw zaopiekuje się do czasu repatriacji dziećmi i nieletnimi w wieku do lat 18, obywatelami drugiego Państwa, przebywającymi na jego obszarze, jeżeli rodzice ich nie żyją, są nieobecni bądź nie mogą zapewnić im odpowiedniej opieki albo warunków egzystencji. Koszty tej pomocy i opieki nie podlegają zwrotowi drugiemu Państwu.

(2) Każde Państwo będzie zawiadamiać w terminach trzymiesięcznych właściwy urząd konsularny drugiego Państwa o rozciągnięciu opieki nad dzieckiem lub nieletnim, obywatelami drugiego Państwa.

(3) Właściwy urząd konsularny postanowi, po porozumieniu się z władzami lub czynnikami opiekuńczymi swego kraju, o terminie repatriacji dzieci lub nieletnich do ich kraju ojczystego.

(4) Koszty repatriacji do granicy państwa ojczystego pokrywa państwo pobytu.

Artykuł 10.

Oba Państwa powołają do życia Komisję Mieszana, złożoną z sześciu członków. Komisja ta działać będzie jako organ wnioskodawczy i doradczy. Głównym jej zadaniem będzie projektowanie zasadniczych zarządzeń, zmierzających do realizacji umowy niniejszej.

Artykuł 11.

Umowę niniejszą wykonywać będą właściwi ministrowie, uwzględniając wnioski i propozycje Komisji Mieszanej. Właściwe władze administracyjne obu Państw będą zawiadamiać się o zarządzeniach, wydanych w celu realizacji umowy niniejszej.

Artykuł 12.

Konsulem obu Państw służy bez specjalnego pełnomocnictwa prawo występowania, osobiście lub przez upoważnioną przez nich osobę, w imieniu obywateli swego Państwa we wszystkich sprawach, wynikających z umowy niniejszej i związanych z jej wykonywaniem. Nie narusza to przepisów wewnętrznych, w myśl których wymagane jest śpęstwo przez adwokata lub inną osobę znającą prawo.

Artykuł 13.

(1) Dokumenty i czynności urzędowe, wiążące się wyłącznie z wykonywaniem umowy niniejszej, zwolnione są od opłat i taks.

(2) Dokumenty, wydawane w związku z wykonywaniem umowy niniejszej, nie podlegają legalizacji przez urzędy dyplomatyczne i konsularne.

poskytnuta pomoc či péče, pak může stát pobytu požádati druhý stát o náhradu výdajů za dobu, v níž pomoc nebo péče byla poskytována, pokud převyšuje zmíněnou dobu jednoho roku.

3) Při stanovení pětiletého pobytu se nepřihlíží k nepřítomnosti způsobené válkou.

4) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčena možnost požadovati náhradu od osoby, které pomoc nebo péče byla poskytována, nebo od osob povinných k alimentaci.

Článek 9.

1) Každý z obou států do doby repatriace bude pečovat o děti a mladistvé ve věku do 18 let občanů druhého státu, zdržující se na jeho území, jejichž rodiče nežijí, jsou nepřítomni nebo nemohou jim zajistiti patřičnou péči nebo existenční podmínky. Výdaje za tuto pomoc a péči nebudou druhým státem požadovány.

2) Každý stát bude v tříměsíčních obdobích uvědomovati příslušný konsulární úřad druhého státu o rozsahu péče o děti nebo mladiství, kteří jsou občany druhého státu.

3) Příslušný konsulární úřad rozhodne, po dohodě s úřady nebo ochrannými činiteli (poručen-skými) své země, o době repatriace dětí nebo mladistvých do jejich vlasti.

4) Náklady repatriace na hranice mateřského státu uhradí stát pobytu.

Článek 10.

Oba státy zřídí Smíšenou komisi složenou ze 6 členů. Tato komise bude působiti jako iniciativní a poradní sbor. Jejím hlavním úkolem bude, aby navrhovala opatření zásadní povahy k provádění této úmluvy.

Článek 11.

Tuto úmluvu budou prováděti příslušní ministři, přihlížejíce k podnětům a návrhům Smíšené komise. Příslušné nejvyšší správní úřady obou států budou se uvědomovati o opatřeních vydaných k provedení této úmluvy.

Článek 12.

Konsulům obou států přísluší bez zvláštní plné moci jednati osobně nebo osobou jimi zmocněnou jménem občanů svého státu ve všech záležitostech vyplývajících z této úmluvy a souvisejících s jejím prováděním. Vnitrostátní předpisy, podle nichž se vyžaduje zastoupení advokátem nebo jinou osobou znalou práv, nejsou tím dotčeny.

Článek 13.

1) Pisemnosti a úřední úkony potřebné výhradně k provádění této úmluvy, jsou osvobozeny od poplatků a dávek.

2) Pisemnosti vydané v souvislosti a prováděním této úmluvy nepodléhají legalisaci míst diplomatických nebo konsulárních.

Artykuł 14.

Właściwe władze i instytucje porozumiewać się będą bezpośrednio w sprawach związanych z wykonywaniem niniejszej umowy.

Artykuł 15.

(1) Umowa niniejsza będzie ratyfikowana w najbliższym czasie. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Pradze niezwłocznie po dokonaniu ratyfikacji. Umowa wejdzie w życie od pierwszego dnia miesiąca, następującego po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

(2) Każde z obu Państw może wypowiedzieć umowę niniejszą na koniec roku kalendarzowego, co najmniej jednak na sześć miesięcy przed końcem roku.

Spisano w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim; oba teksty są uważane za autentyczne.

Na dowód czego pełnomocnicy podpisali umowę niniejszą i przyłożyli swe pieczęcie.

W Warszawie, dnia 5 kwietnia 1948 r.

(—) K. RUSINEK

L. S.

(—) E. ERBAN

P R O T O K Ó Ł K O Ń C O W Y .

Przy podpisaniu Umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką o współpracy w dziedzinie polityki i administracji społecznej obie umawiające się strony uzgodniły, co następuje:

I.

Do art. 2 ust. 2.

Każde Państwo udzieli obywatelom drugiego Państwa takiej opieki wypoczynkowej i leczniczej, jakiej udziela własnym obywatelom. Oba Państwa wykorzystają opiekę wypoczynkową i leczniczą do systematycznego zbliżenia obu Narodów drogą wzajemnej akcji wymiennej. W uzdrowiskach i ośrodkach wypoczynkowych będą zastrzeżone potrzebne miejsca dla obywateli drugiego Państwa. Oba Państwa będą popierać tworzenie bądź własnych obiektów dla opieki wypoczynkowej i leczniczej, bądź wspólnych urządzeń tego samego rodzaju.

II.

Do art. 3 ust. 1.

Przez prawne przepisy o pracy rozumie się przepisy o planowaniu i regulowaniu pracy, o umowie o pracę, o czasie pracy i urlopach, przepisy o zarobkach i płacach, o ochronie życia i zdrowia, łącznie z ochroną młodocianych i kobiet, jak również przepisy o zabezpieczeniu wydajności pracy i dyscypliny.

III.

Do art. 8 ust. 3.

Do okresu 5 lat wlicza się także czas przebyty na obszarze, który po zakończeniu drugiej wojny światowej stał się terytorium któregokolwiek z umawiających się Państw.

Článek 14.

Styk spojený s prováděním této úmluvy bude veden bezprostředně mezi příslušnými úřady a institucemi.

Článek 15.

1) Tato úmluva bude ratifikována v době co nejkratší. Ratifikační listiny budou vyměněny v Praze bez odkladu po provedení ratifikace. Úmluva nabude účinnosti prvním dnem měsíce, jenž následuje po výměně ratifikačních listin.

2) Každý z obu států může vypovědět tuto úmluvu ke konci kalendářního roku alespoň 6 měsíců předem.

Sepsáno ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském; obě znění jsou považována za autentická.

Čemuž na svědomí zmocněnci tuto úmluvu podepsali a opatřili svými pečeti.

Ve Varšavě, dne 5. dubna 1948.

(—) K. RUSINEK

L. S.

(—) E. ERBAN

Z Á V Ě R E Č N Ý P R O T O K O L

Při podpisu úmluvy mezi REPUBLIKOU ČESKO-SLOVENSKOU a REPUBLIKOU POLSKOU o spolupráci na poli sociální politiky a správy shodly se obě smluvní strany na tomto:

I.

K článku 2, odstavci 2.

Každý stát poskytne státním příslušníkům druhého státu tutéž zotavenou a léčebnou péči, jakou poskytuje příslušníkům vlastním. Oba státy využijí zotavené a léčebné péče vzájemnými výměnnými akcemi k soustavnému sblížení obou národů. V lázeňských a zotavovacích střediscích budou vyhrazena potřebná místa příslušníkům druhého státu. Oba státy budou podporovat budování jednak vlastních objektů pro zotavenou a léčebnou péči, jednak společných zařízení tohoto druhu.

II.

K článku 3, odstavci 1.

Pracovně-právními předpisy se rozumějí předpisy o plánování a řízení práce, o pracovní smlouvě, o pracovní době a dovolené, předpisy o mzdách a platech, o ochraně života a zdraví, včetně ochrany mladistvých a žen, jakož i o zajištění pracovní výkonnosti a kázně.

III.

K článku 8, odstavci 3.

Do doby 5 let se započítává i doba strávená na území, které po skončení druhé světové války se stalo územím toho kterého z obou smluvních států.

IV.

Do art. 10.

Komisja Mieszana będzie się składać z trzysobowej delegacji, powołanej przez Rząd polski, i z trzysobowej delegacji powołanej przez Rząd czechosłowacki. Jednym z członków delegacji każdego Państwa będzie mianowany przedstawiciel związków zawodowych.

Komisja Mieszana będzie się zbierać w miarę potrzeby, najmniej jednak raz do roku, naprzemiennie w Rzeczypospolitej Polskiej i w Republice Czechosłowackiej. Na posiedzeniu Komisji Mieszanej przewodniczyć będzie przewodniczący delegacji tego Państwa, na obszarze którego posiedzenie będzie się odbywać.

Do obrad Komisji Mieszanej mogą przedstawiciele jednego i drugiego Państwa powołać rzeczoznawców. Mieszana Komisja może powołać do życia spośród swych członków lub innych osób podkomisje, w których każde Państwo będzie reprezentowane równą ilością członków. Przewodniczącymi tych podkomisji powoływać będzie polski Minister Pracy i Opieki Społecznej, jeżeli posiedzenie będzie miało miejsce w Polsce, a czechosłowacki Minister Opieki Społecznej, jeżeli posiedzenie będzie miało miejsce w Czechosłowacji.

Komisja Mieszana będzie obradowała na podstawie regulaminu obrad, ustalonego przez samą Komisję.

V.

Do art. 11.

Do wykonania umowy niniejszej właściwym jest w Rzeczypospolitej Polskiej przede wszystkim Minister Pracy i Opieki Społecznej, a w Republice Czechosłowackiej — Minister Opieki Społecznej

VI.

Do art. 13.

Dokumentów podróży nie uważa się za dokumenty wiążące się wyłącznie z wykonywaniem umowy niniejszej.

Niniejszy protokół końcowy tworzy integralną część Umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką o współpracy w dziedzinie polityki i administracji społecznej i został spisany w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i czeskim; oba teksty są uważane za autentyczne.

W Warszawie, dnia 5 kwietnia 1948 r.

L. S.

(—) K. RUSINEK

(—) E. ERBAN

Po zaznajomieniu się z powyższymi Aktami uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że są one przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone oraz przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej,

W Warszawie, dnia 29 lipca 1948 r.

L. S.

IV.

K článku 10.

Smíšená komise se bude skládati ze tříčlenné delegace jmenované československou vládou a ze tříčlenné delegace jmenované polskou vládou. Jedním z členů delegace každého státu bude jmenován zástupce odborových organizací.

Smíšená komise se bude scházet podle potřeby, nejméně jednou ročně, a to střídavě v republice Československé a v republice Polské. Předsedou toho kterého zasedání Smíšené komise bude předseda delegace toho státu, na jehož území se bude zasedání konati.

K jednání Smíšené komise mohou zástupcové jednoho i druhého státu si přibrati poradce. Smíšená komise může zříditi ze svých členů nebo i z jiných osob podvýbory, v nichž každý stát bude zastoupen stejným počtem členů. Předsedy takovýchto podvýborů bude jmenovati československý ministr sociální péče, budou-li zasedati v Československu, a polský ministr práce a sociální péče, budou-li zasedati v Polsku.

Smíšená komise bude jednati podle jednacího řádu, na kterém se sama usnese.

V.

K článku 11.

V republice Československé je pro provádění této úmluvy především příslušný ministr sociální péče, v republice Polské ministr práce a sociální péče.

VI.

K článku 13.

Cestovní listiny se nepovažují za písemnosti potřebné výhradně k provádění této úmluvy.

Tento závěrečný protokol tvoří nedílnou součást úmluvy mezi republikou Československou a republikou Polskou o spolupráci o poli sociální politiky a správy a byl sepsán ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém i polském, oběznění jsou považována za autentická.

Ve Varšavě, dne 5. dubna 1948.

L. S.

(—) E. ERBAN

(—) K. RUSINEK

(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów

(—) Józef Cyrankiewicz

Minister Spraw Zagranicznych

(—) Zygmunt Modzelewski